

СЕКЦІЯ 6 ЗЕМЕЛЬНЕ ПРАВО; АГРАРНЕ ПРАВО; ЕКОЛОГІЧНЕ ПРАВО; ПРИРОДОРЕСУРСНЕ ПРАВО

УДК 349.6 (477)

ЕКОЛОГІЧНА ДЕРЖАВА ЯК ВИМОГА СЬОГОДЕННЯ В КОНТЕКСТІ СТАЛОГО РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ

Павлова О.В., аспірант
кафедри екологічного права
Національний юридичний університет імені Ярослава Мудрого

Стаття присвячена дослідженню екологічного аспекту сталого розвитку й виокремленню екологічної держави в дослідженні цієї концепції. Визначається, що сталий розвиток і екологічна держава є взаємопов'язаними категоріями.

Ключові слова: екологічна держава, екологічний інтерес, екологічні проблеми, сталий розвиток.

Статья посвящена исследованию экологического аспекта устойчивого развития и определению экологического государства в исследовании данной концепции. Определяется, что устойчивое развитие и экологическое государство являются взаимосвязанными категориями.

Ключевые слова: экологическое государство, экологический интерес, экологические проблемы, устойчивое развитие.

Pavlova O.V. ECOLOGICAL STATE AS A REQUIREMENT OF MODERNITY IN THE CONTEXT OF SUSTAINABLE DEVELOPMENT OF UKRAINE

In the article, the theoretical research of the environmental aspects of sustainable development and division of ecological state in this concept. Author defines that sustainable development and ecological state are inter-related categories.

Key words: ecological state, ecological interest, environmental problems, sustainable development.

Постановка проблеми. Дослідження суспільного розвитку й упровадження сталого розвитку для визнання України як повноцінного суб'єкта відносин на міжнародній арені визначає те, що на державу було покладено обов'язок створення умов для конгруентного створення економічних, екологічних та соціальних аспектів розвитку. Україна як правова, соціальна, демократична держава без розвитку екологічного базису, екологічної складової не матиме змоги повноцінно реалізувати основи сталого розвитку.

Актуальність теми визначається тим, що досить великого значення набуває розвиток концепції сталого розвитку в Україні, проте питання екологічного аспекту як невід'ємної частини концепції вимагає більш детального дослідження.

Ступінь розробленості проблеми. Питанням екологічного аспекту концепції сталого розвитку займалися такі науковці, як Г.І. Балюк, Є.М. Борщук, Д.В. Зеркалов, О.С. Заржицький, Т.В. Задихайло та ін., а проблема екологічної держави як частини концепції сталого розвитку досліджується вперше.

Метою статті є встановлення взаємозв'язку екологічної держави зі сталим розвитком і визначення необхідних умов для реалізації екологічного аспекту сталого розвитку в Україні. Новизна роботи полягає в тому, що здійснена спроба дослідження вимог світової спільноти в досягненні сталого розвитку в

країні та визначення екологічних потреб сьогодення.

Виклад основного матеріалу. Досить слушно науковці пропонують визначати сталий розвиток як екологоорієнтований [1, с. 5], оскільки структурування й приведення до єдності суспільства та держави загалом неможливе у вибіркового й неузгодженому здійсненні реформувань і прийнятті таких нормативно-правових актів. Вирішення потреби системного підходу з метою формування України як екологічної держави.

Міжнародна комісія з навколишнього середовища і розвитку (Комісія Брунтланд) запровадила поняття сталого розвитку в 1987 р. [2].

У 1980-х рр. почали говорити про екорозвиток, розвиток без руйнування, необхідність сталого розвитку екосистем. Всесвітня стратегія охорони природи (далі – ВСОП), прийнята в 1980 р., уперше в міжнародному документі містила згадку про сталий розвиток. Друга редакція ВСОП отримала назву «Турбота про планету Земля – Стратегія сталого життя» і була опублікована в жовтні 1991 р. У ній підкреслюється, що розвиток повинен базуватися на збереженні живої природи, захисті структури, функцій і різноманіття природних систем Землі, від яких залежать біологічні види. Для цього необхідно зберігати системи підтримки життя (життєзабезпечення), зберігати біорізноманіття й забезпечувати стале використання відновлюваних ресурсів [3, с. 12].

Теорія і практика засвідчили, що екологічна складова є невід'ємною частиною людського розвитку. В основу діяльності Міжнародної комісії з довкілля та розвитку і її завершальної доповіді «Наше спільне майбутнє» була покладена нова триєдина концепція сталого (еколого-соціально-економічного) розвитку. Всесвітній саміт ООН зі сталого розвитку у 2002 р. підтвердив прихильність усієї світової спільноти до ідей сталого розвитку для довгострокового задоволення основних людських потреб при збереженні систем життєзабезпечення планети Земля [3, с. 13; 4].

На думку Д.В. Зеркалова, сталий розвиток – це процес змін, у якому експлуатація ресурсів, напрям інвестицій, орієнтація науково-технічного розвитку й інституціональні зміни погоджені один з одним і зміцнюють нинішній і майбутній потенціал для задоволення людських потреб і спрямувань [3, с. 15].

В одному з основних документів Конференції ООН з навколишнього середовища та розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.) «Порядку денному на XXI століття» в пп. 33.5 розділу 4 відзначається, що для вирішення питань навколишнього середовища необхідні особливі зусилля. Глобальні та місцеві екологічні проблеми тісно взаємопов'язані. У Рамковій конвенції Організації Об'єднаних Націй про зміну клімату й Конвенції про біологічне різноманіття розглядаються два найбільш важливих глобальних питань [5].

Г.І. Балюк слушно відзначає, що найбільшим досягненням конференції ООН з проблем довкілля та розвитку в Ріо-де-Жанейро 1992 р. стало саме визнання того, що проблеми навколишнього природного середовища й проблема розвитку більше не можуть розглядатися окремо одна від одної [6, с. 36]. На її думку, сталий розвиток є тим філософсько-правовим «інструментом», за допомогою якого можна суттєво виправити ситуацію в Україні та світі, при чому узгодженість економічного, соціального, законодавчого й екологічного розвитку – це чинник, який здатний збалансувати розвиток системи «людина-природа» без будь-яких збитків для її складових [6, с. 43].

Як вважає В.С. Полуйко, сталий розвиток є процесом гармонізації продуктивних сил, забезпечення задоволення необхідних потреб усіх членів суспільства за умов збереження й поетапного відновлення цілісності природного середовища, створення можливостей для рівноваги між його потенціалом і потребами людей усіх поколінь [7, с. 7].

Згідно з логікою Є.М. Борщука, сутність концепції сталого розвитку полягає в тому, що людина спроможна використовувати природу, не руйнуючи при цьому усталених взаємозв'язків компонентів природного середовища. Людина, на основі саморозвитку й самоорганізації, здатна не лише забезпечувати свою життєдіяльність, а й постійно накопичувати інформацію про природне та соціальне середовище, що дає суспільству змогу успішно розв'язувати проблеми, які постійно виникають у процесі соціальної еволюції [8, с. 20–21].

Можемо зробити висновок, що сама концепція сталого розвитку пояснюється кризою

призму взаємодії екологічного, економічного та деякою мірою соціального аспекту розвитку суспільства, при чому екологічний є базовим. У такому разі розвиток екологічної держави стане міцним фундаментом для всіх аспектів концепції, розвивати які неможливо ізольовано один від одного.

Основними критеріями сталого розвитку В.І. Куценко вважає такі: 1) забезпечення мінімальних витрат під час досягнення результатів діяльності; 2) здатність зберігати на достатньому рівні основні показники ефективності в разі зміни завдань; 3) досягнення цілей окремих галузей, економіки загалом у разі зміни параметрів діяльності (результативності); 4) забезпечення оптимального впливу управління на кінцеві результати діяльності [9, с. 80].

Розглядаючи політику сталого розвитку держави, В.Я. Шевчук пропонує такі базові принципи: визнання життєвих сил людини, родини, етносу, суспільства, нації, держави як найвищої цивілізаційної цінності; визначення сталості розвитку суспільства як процесу якісних змін; формування філософських орієнтирів суспільства на основі культурних, духовних і моральних цінностей; екологічне відродження природних об'єктів, ландшафтів як середовища існування й домінанти життя, скорочення техногенного навантаження на них і консолідація [10, с. 7].

О.В. Тулай, І.П. Гумовська, досліджуючи сталий розвиток, узагальнюють, що у своїй сукупності вказані екологічні особливості парадигми відображають важливі аспекти концепції сталого розвитку [11, с. 156]. Проте науковці звертають увагу на те, що «в контексті розбудови держави існує потреба пошуку реальних важелів задля подолання відходу суспільної свідомості від авторитарно-тоталітарних підходів до людини, яка була «гвинтиком», «фактором», «річчю», і переходу до гуманних суспільних процесів, у центрі яких стояла б людина, її родова, загальнолюдська сутність, свобода особистості, її самоактуалізація» [12, с. 36]. Адже формування правової, соціальної, демократичної та екологічної держави потребує виваженого підходу з урахуванням рівноваги між екологічними й економічними інтересами.

Основним завданням «екологічної держави» є здійснення реформи в напрямі забезпечення сприятливого довкілля для життя, екологічної безпеки та рівноваги й інших вимог громадянського суспільства задля сталого розвитку, відповідно до принципів справедливості незалежно від плину часу. Соціально-економічний розвиток суспільства повинен узгоджуватися з продуктивністю планети, що забезпечить раціональне використання природних ресурсів і біорізноманіття.

О.С. Заржицький відзначає, що національний екологічний інтерес є фундаментальною цінністю суспільства, тому підвищення його значення сприятиме поступовому й стабільному розвитку держави. Реалізація національного екологічного інтересу спирається на поєднання інтересів регіону, міста, об'єкта з інтересами держави та виконанням державою конституційних зобов'язань і міжнародних угод [13, с. 66].

Досліджуючи всі аспекти, визначені в концепції «сталого розвитку», можемо зробити висновок, що формування й розвиток екологічної держави досягне (забезпечить повною мірою) абсолютно всі основні положення, оскільки «екологічна держава містить у собі прагнення до такої політики, що забезпечить справедливості та рівності взаємовідносин між поколіннями» [14, с. 106].

Охорона навколишнього природного середовища в контексті сталого розвитку вимагає створення сприятливих умов для збереження довкілля і природно-ресурсного потенціалу держави й розвитку суспільства. У наступному дослідженні звернемо увагу на основні засади сталого розвитку, визначені ООН як стратегія розвитку на XXI ст.

Т.В. Задихайло, як й інші науковці, акцентує увагу на тому, що сталий розвиток як модель суспільних відносин розглядають як сукупність трьох компонентів: екологічної цілісності, економічної ефективності й справедливих умов доступу до благ. Тим самим робиться висновок, що сталий розвиток має на меті створення взаємної рівноваги в екологічній і економічній сферах, коли людство у виробничій чи іншій економічній діяльності уникає руйнування навколишнього природного середовища [15, с. 174; 16; 17, с. 33–34].

В.В. Трегобчук, урахувавши перехід України до моделі сталого розвитку, визначає такі найважливіші передумови:

- ефективне й екологічно безпечне функціонування економіки, що надасть можливість досягти вищих показників життєвого рівня населення, цілеспрямовано розв'язувати соціальні та ресурсно-екологічні проблеми розвитку суспільства;

- раціональне використання, збереження й відтворення природних ресурсів, усебічна охорона навколишнього природного середовища як найголовніших передумов забезпечення ресурсно-екологічної безпеки нинішнього та майбутніх поколінь, підтримання в біосфері екологічної рівноваги, а отже, чистого і здорового довкілля;

- стабілізація демографічної ситуації й кількості населення, установлення в суспільстві принципів соціальної справедливості, тобто створення системи правових гарантій і ефективної демографічної політики для досягнення економічного, соціального та екологічного добробуту кожної сім'ї;

- розширення масштабів міжнародного співробітництва у сфері ефективного розв'язання ресурсно-екологічних проблем і завдань сталого розвитку, підвищення його результативності й ефективності, застосування в національній економіці найновіших світових досягнень науково-технологічного і соціально-екологічного прогресу [17, с. 35].

Такі особливості, на нашу думку, і визначають додатковий елемент державності – екологічний. Поділ сталого розвитку на окремо екологічний, економічний і соціальний не дасть повною мірою забезпечити всі аспекти, передбачені «Порядком денним XXI століття». Тому розвиток України як екологічної держави, підтримання всієї політики держави та її

конституційного ладу забезпечить повноцінно всі положення сталого розвитку.

Ініціативи законодавців виявлялися недостатньо для довгострокового запровадження Концепції сталого розвитку в Україні до тепер. За роки незалежності в Україні було здійснено кілька спроб створити й затвердити на законодавчому рівні Концепцію сталого розвитку країни, жодна з яких не увінчалась успіхом. Жодної законотворчої ініціативи щодо впровадження проекту стратегії сталого розвитку України не було зареєстровано [18].

Запропоновані проекти Концепції відображено в таких офіційних документах: 1) проект Закону України про Концепцію сталого розвитку України від 25.04.2001 р. № 3234 [19], заслухано на засіданні Верховної Ради України 07.03.2002 р. та не прийнято; 2) проект Закону України про Концепцію переходу України до сталого розвитку від 19.12.2001 р. № 3234-1 [20], заслухано на засіданні Верховної Ради України 07.03.2002 р. та не прийнято; 3) проект Постанови про Концепцію переходу України до сталого розвитку від 02.07.2004 р. № 5749 [21], питання розглянуто на засіданні Верховної Ради України, проект не підтримано (06.10.2005 р.) [18].

Нині прийнятий Указ Президента України «Про Стратегію сталого розвитку України» від 12.01.2015 р. № 5/2015. Визначеною Стратегією акцентовано увагу на тому, що вектором розвитку є забезпечення сталого розвитку держави, проведення структурних реформ і як наслідок підвищення стандартів життя. Україна має стати державою із сильною економікою та передовими інноваціями. Для цього передусім необхідно відновити макроекономічну стабільність, забезпечити стійке зростання економіки екологічно невиснажливим способом, створити сприятливі умови для ведення господарської діяльності й прозору податкову систему [22]. Екологічність економіки є дещо декларативною, а що стосується екологічного аспекту міжнародного розуміння сталого розвитку, то, відповідно до п. 2, за вектором безпеки «програма збереження навколишнього природного середовища» є лише ідеєю її створення, а сам механізм реалізації відсутній.

Проте ця стратегія має виключно економічний нахил, урахувавши такою незначною мірою екологічний аспект сталого розвитку, можемо отримати перевагу економічних інтересів над екологічними, що створить несприятливі умови для розвитку й реального виконання вимог сталого розвитку задекларованого міжнародною спільнотою.

Проект Закону України «Про Концепцію переходу України до сталого розвитку» наданий для громадського обговорення на сайті Державної служби України з надзвичайних ситуацій. Проект, який уноситься народними депутатами України Ю.І. Самойленком і В.Б. Хазаном, на нашу думку, більш повно регламентує запровадження сталого розвитку в Україні.

У преамбулі відзначається, що в основу подальшого розвитку держави покладено інтереси людини, її прагнення жити і твори-

ти в гармонії з природою; узявши до уваги основні ідеї й принципи, декларовані на конференції ООН з навколишнього середовища і розвитку (Ріо-де-Жанейро, 1992 р.), Україна започатковує процес змін, які за характером та обсягом експлуатації ресурсів, стратегією інвестування, спрямуванням освіти й науково-технічного прогресу, захищеністю життєдіяльності відповідатимуть сьгоднішнім і майбутнім потребам, створюватимуть сприятливі умови для збереження навколишнього природного середовища і природно-ресурсного потенціалу держави та розвитку нації – основи всіх форм життя, тобто започатковує перехід на шлях сталого розвитку. Основні засади сталого розвитку визначені ООН як стратегія розвитку на XXI ст. [23].

Розвиток української держави Ю.П. Сурмін пропонує визначити як модернізація, яка є найбільш доцільною за такими напрямками: політична система, політика, державне управління, державна ідеологія й цінності. Указані критерії можуть бути охоплені кардинальним реформуванням, що поєднуватиме цивілізаційний перехід від індустріального до постіндустріального суспільства, освоєння цінностей держави європейської цивілізації [24, с. 13, 17].

При цьому досвід багатьох інших держав, що прийняли відповідні стратегії, у тому числі держав Центральної та Східної Європи – нових членів Європейського Союзу, свідчить про те, що більшість із них залишилися де-юре, а де-факто стикаються із серйозними проблемами їх практичної реалізації [6, с. 39].

Проблема переходу до сталого розвитку полягає в тому, що, з одного боку, є досить явні екологічні проблеми й усвідомлювана проблема вичерпності природних ресурсів; з іншого боку, навіть на теоретичному рівні відсутні ясні способи вирішення цієї проблеми економічно доцільним чином. Ця концепція є альтернативою сучасним концепціям соціально-економічного розвитку суспільства, але з урахуванням необхідності вдосконалення підходів для її реалізації, що відповідають не тільки сучасним реаліям, а й перспективам розвитку [25, с. 278].

Розвиненість екологічного законодавства та екологічна політика (стратегія) держави повинні бути спрямовані на створення умов для екологічної модернізації країни, з метою зміцнення правової й інституційної баз еколого-правового регулювання.

Висновки. Дослідження концепції сталого розвитку дає змогу зробити висновки, що створення гармонійного співвідношення екологічного, економічного та соціального аспектів стає складним у сучасних реаліях через недоопрацьованість програм щодо запровадження концепції сталого розвитку, прийнятих державою, і недостатньо повного механізму їх реалізації. Сталий розвиток в Україні неможливий із прийняттям одного чи двох нормативно-правових актів, це вимагає комплексної програми дій, нового етапу державного розвитку, яким, на нашу думку, є формування екологічної держави. Екологічна держава на рівні з демократичністю, соціальною й незалежністю стане вагомим кроком

до реалізації концепції сталого розвитку в триаді взаємного балансу екологічного, економічного та соціального аспектів.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Національна парадигма сталого розвитку України / за заг. ред. академіка НАН України, д. т. н., проф., засл. діяча науки і техніки України Б.С. Патона. – К. : Державна установа «Інститут економіки природокористування та сталого розвитку Національної академії наук України», 2012. – 72 с.
2. Екологія та соціальний захист. Програма сталого розвитку : Доповідь Брундтланд [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.esz.org.ua/?page_id=11.
3. Зеркалов Д.В. Проблеми екології сталого розвитку : [монографія] / Д.В. Зеркалов. – К. : Основа, 2013. – 430 с.
4. План виконання рішень Всесвітньої зустрічі на вищому рівні по устійковому розвитку [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org/ru/events/pastevents/pdf/plan_wssd.pdf.
5. Повестка дня на XXI век, принята Конференцией ООН по окружающей среде и развитию, Рио-де-Жанейро, 3–14 июня 1992 г. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://www.un.org/ru/documents/decl_conv/conventions/agenda21_ch33.shtml.
6. Балюк Г.І. Проблема законодавчої регламентації і реалізації в Україні екологічної складової концепції сталого розвитку / Г.І. Балюк // Екологічне законодавство України: стан та перспективи розвитку : матеріали Міжнарод. наук.-практ. конф. м. Харків, 13–14 груд. 2007 р. / редкол.: Ю.П. Битяк, М.В. Шульга, І.В. Яковюк. – Х. : Право, 2008. – С. 35–43.
7. Основи стратегії сталого розвитку місцевої громади : [навчальний посібник] / Західноукр. ресурс. центр ; під заг. ред. В. Полуйка. – Л., 2011. – 64 с.
8. Борщук Є.М. Теоретико-методологічні основи системного аналізу сталого розвитку еколого-економічних систем : автореф. дис. ... докт. екон. наук : спец. 08.00.06 / Є.М. Борщук ; Нац. лісотехн. ун-т України. – Л., 2009. – 36 с.
9. Куденко В.І. Стратегія сталого розвитку крізь призму соціогуманітарної сфери / В.І. Куденко // Вісник Національної академії наук України. – 2012. – № 1. – С. 79–88.
10. Шевчук В.Я. Формування інноваційної моделі сталого розвитку України в посткризовий період / В.Я. Шевчук // Економічний часопис – XXI. – 2010. – № 1–2. – С. 6–8.
11. Тулай О. Сталий людський розвиток: генезис та сучасне бачення в контексті фінансової науки / О. Тулай, І. Гумовська // Журнал європейської економіки. – 2015. – Т. 14. – № 2. – С. 149–165.
12. Воронкова В.Г. Формування антропологічної парадигми політичного менеджменту в умовах глобалізації / В.Г. Воронкова // Гуманітарний вісник Запорізької державної інженерної академії. – 2008. – Вип. 34. – С. 24–42.
13. Заржицький О.С. Актуальні проблеми правового забезпечення екологічної політики України (теоретичні аспекти) : [монографія] / О.С. Заржицький. – Д. : Національний гірничий університет, 2012. – 200 с.
14. Павлова О. Конституційні засади формування «екологічної держави» / О. Павлова // Соціологія права. – 2015. – № 1–2 (12–13). – С. 103–107.
15. Задихайло Т.В. Концепція сталого економічного розвитку як методична основа екологічного права / Т.В. Задихайло // Формування європейського правового простору: історія і сучасність : матеріали Міжнарод. наук.практ. конф., м. Харків, 20 трав. 2011 р. / Національна академія правових наук України, НДІ державного будівництва та місцевого самоврядування, Національний університет «Юридична академія України ім. Ярослава Мудрого». – Х. : НДІ держ. будва та місц. самоврядування, 2011. – С. 171–174.
16. Попов О.Л. Що таке сталий (стійкий) розвиток суспільства / О.Л. Попов, С.Г. Краснокутський, С.В. Артюх // Социум. – 2006. – 21 декабрь. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://vybory.org/articles/410>.
17. Трегобчук В. Концепція сталого розвитку для України / В. Трегобчук // Вісник Національної академії наук України. – 2002. – № 2. – С. 31–40.
18. Проекти концепції сталого розвитку України: можливість їх вдосконалення та застосування : Аналітична запис-

ка / Національний інститут стратегічних досліджень [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.niss.gov.ua/articles/1566/>.

19. Про Концепцію сталого розвитку України : Проект Закону України від 25.04.2001 р. № 3234 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?skl=4&pf3516=3234.

20. Про Концепцію переходу України до сталого розвитку : Проект Закону України від 19.12.2001 р. № 3234-1 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_1?pf3516=11647.

21. Про Концепцію переходу України до сталого розвитку : Проект Постанови від 02.07.2004 р. № 5749 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://w1.c1.rada.gov.ua/pls/zweb2/webproc4_2?id=&pf3516=5749&skl=5.

22. Про Стратегію сталого розвитку «Україна – 2020» : Указ Президента України від 12.01.2015 р. № 5/2015 [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/5/2015>.

23. Про Концепцію переходу України до сталого розвитку : Проект Закону України, унесений народними депутатами України Ю.І. Самойленком, В.Б. Хазаном [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://www.mns.gov.ua/laws/laws/nuclear/92.htm>.

24. Сурмін Ю. Необхідність, характер та зміст модернізації Української держави / Ю. Сурмін // Вісник Національної академії державного управління. – 2008. – № 2. – С. 5–22.

25. Ножнин И.Н. Проблемы реализации концепции устойчивого развития на региональном уровне / И.Н. Ножнин, Я.В. Орлов, А.Н. Васильев // Вестник ВУиТ. – 2011. – № 24. – С. 277–283.

УДК 349.6:349.422

ПОНЯТТЯ ОРГАНІЧНОЇ ПРОДУКЦІЇ ТА ПРОЦЕС ЇЇ СЕРТИФІКАЦІЇ В УКРАЇНІ

Піддубна Д.С., к. ю. н.,

старший викладач кафедри цивільного та господарського права
Донецький юридичний інститут Міністерства внутрішніх справ України

Пінчук О.О., студентка

Донецький юридичний інститут Міністерства внутрішніх справ України

Стаття присвячена дослідженню термінологічного навантаження поняття «органічна продукція» та процесу її сертифікації в Україні згідно з унесеними змінами до Закону України «Про виробництво та обіг органічної сільськогосподарської продукції (сировини)» від 12 лютого 2015 р.

Ключові слова: органічна продукція, сертифікація, екологічно чиста продукція, традиційна продукція, орган з відповідності.

Статья посвящена исследованию содержанию понятия «органическая продукция» и процесса ее сертификации в Украине в соответствии с внесенными изменениями в Закон Украины «О производстве и обороте органической сельскохозяйственной продукции (сырья)» от 12 февраля 2015 г.

Ключевые слова: органическая продукция, сертификация, экологически чистая продукция, традиционная продукция, орган по соответствию.

Piddubna D.S., Pinchuk O.O. THE CONCEPT OF ORGANIC PRODUCTION AND THE PROCESS OF IT CERTIFICATION IN UKRAINE

The scientific article is devoted to the concept of “organic products” and the process of it certification in Ukraine in accordance with the amendments to the Law of Ukraine “On production and turnover of organic agricultural products (raw materials)” of 12 February 2015.

Key words: organic products, certification, eco-friendly products, traditional products, body according.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження в наш час полягає в тому, що виготовлення органічної продукції набуває все більшої популярності в Україні. Наявність ресурсів для створення такої продукції, у тому числі так званої «продукції без ГМО», є дуже великими. Однак, незважаючи на зазначене, правове регулювання щодо органічної продукції лише починає набирати обертів. Саме під час побудови ефективної системи регулювання, яка включає контроль за виготовленням, сертифікацією, якістю, відповідністю продукції, можливо забезпечити виготовлення та розповсюдження справді органічної продукції.

Ступінь розробленості проблеми. Теоретично-правове забезпечення певних питань із досліджуваного напряму вже розглядалось ученими в контексті галузей аграрного, земельного, екологічного права. Безпосередньо визначена сфера вивчалась у працях таких

вітчизняних науковців, як Г.І. Балюк, С.І. Бугера, А.П. Гетьман, В.М. Єрмоленко, Т.О. Коваленко, К.А. Кондратьєва, М.В. Краснова, В.І. Лозо, О.Ю. Піддубний, Д.С. Піддубна, Т.Г. Ковальчук, В.Ю. Уркевич, М.В. Шульга та ін.

Мета статті полягає у визначенні поняття органічної продукції, з'ясуванні основних аспектів правового регулювання органічної продукції в Україні, аналізі сучасного стану розвитку й перспектив у майбутньому.

Виклад основного матеріалу. На сьогодні все більше людей переходять на здоровий спосіб життя, що, у свою чергу, включає здорове харчування. Заходячи в магазини, ми все більше уваги приділяємо тому, із чого виготовлений той чи інший продукт, які його основні складові. Вибираючи органічні чи екологічно чисті продукти, ми турбуємося не лише про власне здоров'я, а й про навколишнє природне середовище. У будь-якого пересічного громадянина виникає питання: у чому